

**Narodna banka na
Republika Makedonija**

**Mesečna
informacija**

7 / 2004

septemvri 2004

S O D R @ I N A

Pozna~ajni ekonomski nastani i promeni vo zakonodavnata regulat iva vo jul i 2004 godina	2
I. Ekonomski dvi ` ewa vo Republ ika Makedonija	3
II. Monetarni dvi ` ewa vo Republ ika Makedonija	5
III. Nadvore { no-trgovski i devizni dvi ` ewa vo Republ ika Makedonija	8
Pri log br.1	11
Pri log br.2	22

Poznajni ekonomski nastani i promeni vo zakonodavnata regulativa vo juli 2004 godina

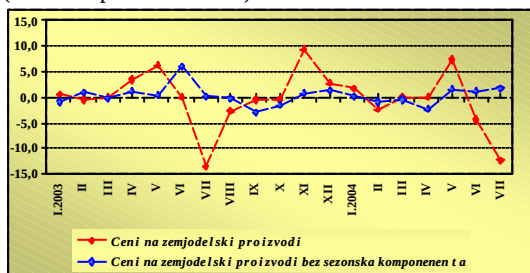
- ❖ Na 01 juli 2004 godina, Sobranieto na Republika Makedonija go usvoi Zakonot protiv perewe na pari. Vo soglasnost so ovoj Zakon, pri sekoja transakcija vo vrednost od 15.000 evra i pove}e, vo idnina }e mora da se utvrdi identitetot na klientot. Od druga strana, menuva~nicite }e mora da go utvrduvaat identitetot na licata koi }e menuvaat suma povisoka od 2.500 evra. Edna od celite na Zakonot e da se namali gotovinskoto pla}awe, so {to bi se obezbedil sistem na preventivni merki i dejstva protiv pereweto na pari i finansiraweto na terorizam, {to e vo soglasnost i so me|unarodnite odredbi.
- ❖ Na 06 juli, Vladata na Republika Makedonija so Vladata na Norve{ka potpi{a Memorandum za razbirawe za Programa za norve{ka bilateralna proektna poddr{ka na Makedonija (so ovoj dokument se predviduva realizacija na sredstva vo iznos od 3,2 miliona evra nameneti za ostaruvawe na strate{ki prioriteti na Makedonija), kako i Memorandum za razbirawe na norve{ka ta Programa za proektna poddr{ka na Makedonija vo oblasta na evropskata integracija i reforma ta na javnata administracija vo iznos od okolu 500 iljadi evra.
- ❖ Na 13 juli, Sovetot na NBRM donese odluka za namaluvawe na kamatnata stapka na lombardnite krediti od 14% na 11%, kako i za zgolemuwawe na procentot na dozvoleno dnevno koristewe na zadol`itelnata rezerva od strana na bankite (od 60% na 80%). Dvete odluki se vo funkcija na sozdavawe na uslovi za poefikasno upravuvawe so likvidnos ta od strana na bankite.
- ❖ Na 15 juli, Svetската banka ñ odobri na Republika Makedonija tri krediti vo vkupen iznos od 50 milioni SAD dolari za reformi vo javnata administracija, zdravstvo to, penziskiot sistem i socijalnata za{tita. Pritoa, 30 milioni SAD dolari pretstavuvaa t zaem za prisposobuvawe na upravuvawe to vo javniot sektor (PSMAL), 10 milioni SAD dolari e kredit za implementacija na socijalnata za{tita (SPIL), dodeka 9,8 milioni SAD dolari pretstavuvaa t zaem za upravuvawe vo zdravstveni ot sektor. Zaemi te se del od trigodi{nata Strategija na Svet ska banka za poddr{ka na Makedonija, vo vrednos t od 165 milioni SAD dolari.

I. Ekonomski dvi`ewa vo Republika Makedonija

Deflatornrite dvi`ewa registrirani vo prethodniot mesec, prodol`ija i vo juli 2004 godina. Imeno, tro{ocite na `ivot na mese~na osnova zabele`aa pad od 1,2%, {to soodvetstvuvaa padot na cenite na malo (od 1%). Vakovoto dvi`ewe na tro{ocite na `ivot i na cenite na malo ne otstapuvaa od voobi~enata dinamika registrirana i vo prethodnite godini, koja glavno e pod vlijanie na sezonskiot pad na cenite na zemjodelskite proizvodi. Taka, mese~noto sezonsko namaluvawe na cenite na zemjodelskite proizvodi (od 12,6%) se reflektira{e vrz padot na tro{ocite za ishrana (od 2,2%). Pritoa, vo struktura na cenite na zemjodelskite proizvodi najintenzivno namaluvawe zabele`aa cenite na zelen~ukot od 23,5%, dodeka cenite na ovo{jeto bea poniski za 2,4%. Mese~en pad e registriran i kaj tro{ocite za obleka i obuvki (poradi namalenite ceni na tekstilnite proizvodi i obuvkite), za higijena i zdravje (poradi poniskite ceni na lekovite) i tro{ocite za soobrajajni sredstva i usluzi (poradi padot na cenata na naftenite derivati za 3,7%). Od druga strana, tro{ocite za tutun i pijalaci zabele`aa porast (determiniran od porastot na cenata na alkoholnite pijalaci za 3,2%), dodeka tro{ocite za domuvawe se zadr`aa na nivoto od prethodniot mesec.

Grafikon 1

Ceni na zemjodelski proizvodi so i bez sezonska komponenta (mese~ni promeni vo %)

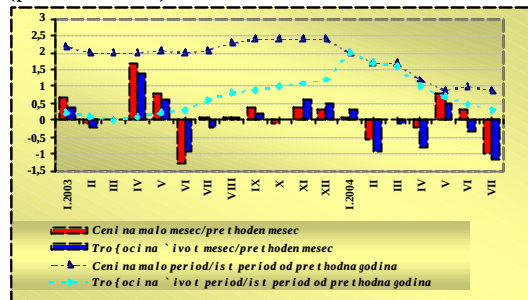

Kumulativnata promena (januari-juli 2004 godina / januari-juli 2003 godina) na tro{ocite na `ivot iznesuva{e 0,3%, dodeka vo odnos na isti ot mesec od prethodnata godina tie bea poniski za 1,1%. Od druga strana, kaj cenite na malo na godi{na i kumulativna osnova e registriran porast od 0,4% i 0,9%, soodvetno, glavno determiniran od

povisokite ceni na neprehranbenite-industrijski proizvodi.

Grafikon 2

Tro{ocite na `ivotot i ceni na malo (promena vo %)

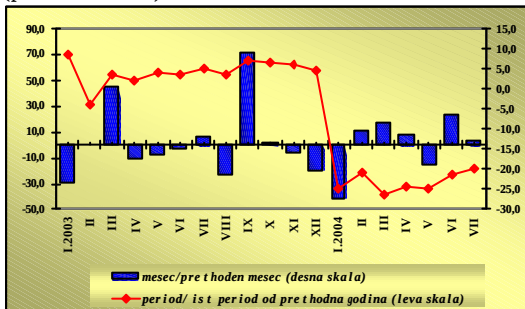

Vo juli 2004 godina, cenite na proizvoditelite na industrijski proizvodi zabele`aa minimalen mese~en pad (0,2%). Padot glavno gi reflektira namalenite ceni na proizvoditelite na energija (za 1,2%), koi se determinirani od padot na cenite na proizvoditelite na nafteni derivati (od 3,1%). Na godi{na osnova, cenite na proizvoditelite na industrijski proizvodi bea povisoki za 2,1%, dodeka vo prosek zabele`aa minimalen pad.

Fizi~kiot obem na industriskoto proizvodstvo vo juli zabele`a mese~en porast od 3,9%, reflektiraj{i go zgolemenoto proizvodstvo kaj re~isi site industrijski grupi na proizvodi. Pritoa, najvisok porast (od 33%) e registriran kaj proizvodstvoto na intermedijarni proizvodi (osven energija), {to se dol`i na zgolemenoto proizvodstvo na osnovni metali (imaj{i go predvid restartiranoto proizvodstvo na eden od glavnite kapaciteti vo ovaa granka), na proizvodi od nemetalni minerali i na elektri~na oprema. Isto taka, zna~itelan porast (od 24,6%) e registriran i kaj proizvodstvoto na energija, glavno kako odraz na zgolemenoto proizvodstvo na nafta i nafteni derivati i na proizvodstvoto vo sektorot snabduvawe so elektri~na energija, gas i voda. Me|utoa, i pokraj porastot na proizvodstvoto kaj pove}eto industrijski proizvodi, sepak vkupniot porast vo golema merka be{e neutraliziran preku padot na proizvodstvoto na netrajni proizvodi za {iroka potro{uva~ka (od 25,1%, koj delumno se dol`i na visokata sporedbenaa osnova od prethodniot mesec). Pritoa,

padot na proizvodstvoto na ovie proizvodi se reflektira preku namalenoto proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci, na tutunski proizvodi i na predmeti za obleka, dorabotka i boewe na krzno (prerabotuva~ki granki koi vo vkupnoto industriko proizvodstvo u~estvuvaat so 33,1%). Sektorski analizirano, proizvodstvoto vo prerabotuva~kata industrija i vo sektorot snabduvawe so elektri~na energija, gas i voda be{e povioko na mese~na osnova za 3,8% i za 6,2%, soodvetno, dodeka vo sektorot vadewe na rudi i kamen e registriran pad od 1,2%. Na godi{na osnova, industriskoto proizvodstvo be{e ponisko za 8,8%, dodeka prose~noto namaluvawe iznesuva 19,7%.

Grafikon 3
Industriko proizvodstvo
(promena vo %)

Nominalnata prose~na neto plata po rabotnik vo juni 2004 godina¹ iznesuva{e 12.324 denari i zabele`a nominalen i realen mese~en pad od 1,8% i 1,5%, soodvetno. Pritoa, mese~no namaluvawe na platite be{e registrirano vo site sektori od ekonomijata, pri najintenziven pad na platata vo sektorot usluzi od 2,2%. Na godi{na osnova i vo prosek, nominalnata prose~na plata be{e povioka za 3,9% i za 4,2%, soodvetno.

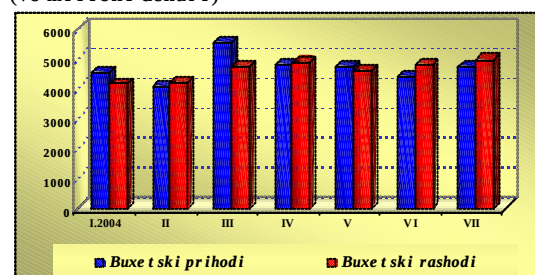
Grafikon 4
Prose~na plata po rabotnik
(mese~ni promeni vo%)

¹ Posleden raspolo`liv podatok od Dr`avniot zavod za statistika.

Vkupnite javni prihodi, vo juli 2004 godina iznesuvaa 7.558 milioni denari i vo odnos na prethodniot mesec bea povioki za 8,5%. Mese~en porast e registriran i kaj vkupnite prihodi na centralniot dr`aven buxet (od 7,2%), so {to na krajot na mesecot tie dostignaa 4.728 milioni denari. Pritoa, mese~niot porast e rezultat na poviokite dano~ni i kapitalni prihodi (za 9,3% i za 18,4%, soodvetno), dodeka nedano~nite prihodi bea poniski na mese~na osnova (za 17,7%). Od aspekt na dano~nite prihodi (koi imaat dominantno u~estvo vo vkupnata prihodna struktura od 92,1%), kaj re~isi site kategorii e registriran porast na prihodite, pri najintenziven porast na prihodite od personalniot danok na dohod (za 13,9%) i od akcizite (za 13,2%). Kaj danokot na dodadena vrednost (so visoko u~estvo vo vkupnite prihodi od 42,4%) e registriran zna~itelen mese~en porast od 8%, delumno kako rezultat na kvartalната uplata na DDV od strana na malite i sredni pretprijatija. Od druga strana, kaj nedano~nite prihodi e registriran pad kaj re~isi site kategorii (isklu~ok e kategorijata ostanati nedano~ni prihodi), pri {to prilivite od javni i finansiski institucii zabele`aa najintenzivno namaluvawe (koe se dol`i na visokata sporedbena osnova od prethodniot mesec, koga be{e registriran visok iznos na prilivi od dividendi). Kumulativno analizirano, od po~etokot na 2004 godina, vkupnite buxetski prihodi iznesuvaa 32.719 milioni denari i vo odnos na istiot period od prethodnata godina se povioki za 3%, pri porast na dano~nite i na kapitalnite prihodi.

Grafikon 5
Vkupni prihodi i rashodi na centralniot buxet
(vo milioni denari)

Vkupnite javni rashodi vo juli 2004 godina iznesuvaa 7.727 milioni denari, odnosno za 3,9% pove~e od prethodniot mesec. Pritoa, 4.947 milioni denari se rashodi na centralniot dr`aven buxet, koi

zabele`aa mese`en porast od 3,6% (pri porast na tekovnite i kapitalnite tro{oci). Tekovnite tro{oci (koi u`estvuvaat so 89,7% vo vkupnite rashodi) ostvarija porast od 2,9%, determiniran od visokiot iznos na kamatni pla`awa (najvisok od po`etokot na godinata). Na kumulativna osnova (januari-juli 2004

godina / januari-juli 2003 godina), kaj vkupnite rashodi na centralnata dr`avna vlast e registriran porast od 4,2%, pri visok porast na kapitalnite rashodi (55,4%) i umeren porast na tekovnite tro{oci (2,7%).

II. Monetarni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Adekvatnata primena na instrumentite za monetarno regulirawe, vo kombinacija so intervenciite na NBRM na devizniot pazar pridonesoa za natamo{no odr`uvawe na cenovnata stabilnost i stabilen devizen kurs na denarot. Od aspekt na upravuvaweto so likvidnosta, vo uslovi na kumulirawe na sredstva od strana na dr`avata, odnosno namalena buxetska potro{uva`ka i porast na gotovite pari vo optek, vo nasoka na kreirawe na likvidnost deluvaa intervenciite na NBRM na devizniot pazar (neto-otkup na devizi), kako i monetarnite instrumenti.

*Prose`noto dnevno nivo na likvidni sredstva na bankite*<sup>2</sup>, vo juli 2004 godina iznesuva`e 3.549,3 milioni denari i na mese`na osnova be`e povi{oko za 0,1%. Vo uslovi na ponisko prose`no tro{ewe na sredstva od trezorskata smetka na dr`avata i povi{oko prose`no nivo na gotovi pari vo optek, zgolemenata likvidnost go reflektira neto-otkupot na devizi na devizniot pazar od strana na NBRM i poniskiot prose`en iznos na blagajni`ki zapisi. Na krajot na periodot na ispolnuvawe<sup>3</sup>, bankite izdvoile 14% pove`e od utvrdenata obvr{ka za zadol`itelna rezerva⁴, {to vo odnos na prethodniot mesec pretstavuva namaluvawe od 1 procenten poen.

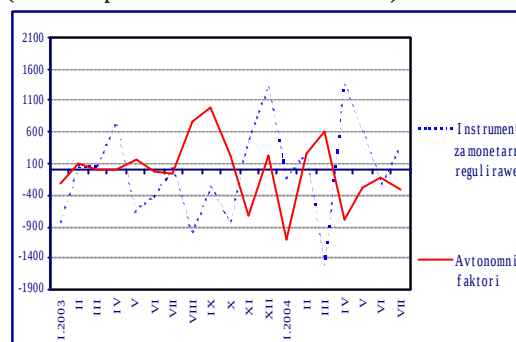
² Likvidnosta na bankite se sostoi od smetkata na bankite kaj NBRM i gotovinata vo blagajna.

³ Kako period na odr`uvawe (ispolnuvawe) na obvr{kata za zadol`itelna rezerva na bankite se smeta periodot od 11-ti vo tekovniot mesec do 10-ti vo sledniot mesec.

⁴ Sovetot na NBRM ja usvoi odlukata za zgolemuwawe na procentot na dozvolenoto dnevno koristewe na zadol`itelnata rezerva od strana na bankite od 60% na 80%.

Grafikon 6

Instrumenti za monetarno regulirawe i avtonomni faktori na kreirawe i povlekuvawe na likvidnost* (mese`ni promeni vo milioni denari)

*Pozitivna promena-kreirawe na likvidnost; negativna promena-povlekuvawe na likvidnost.

Vo juli 2004 godina, deviznite transakcii na NBRM deluvaa vo nasoka na kreirawe na likvidnost vo bankarskiot sistem. Imeno, relativno poniskata likvidnost na bankarskiot sektor vo sredinata na mesecot rezultira`e so zgolemena ponuda na devizni sredstva, pri {to NBRM intervenira`e na devizniot pazar vo nasoka na neto-otkup na devizi.

Vkupnite denarski depoziti na dr`avata kaj NBRM, vo juli zabele`aa mese`en porast od 275 milioni denari, ili za 6,1% i deluvaa vo nasoka na povlekuvawe na likvidnost. Pritoa, vo prvata polovina od mesecot dr`avnite depoziti kontinuirano se odr`uvaa pod nivoto od 30.06.2004 godina, glavno zaradi redovnata isplata na plati, kako i zaradi dostasuvaweto na del od obvr{kite vrz osnova na trezorskite zapisi. Vo tekot na juli, vrz osnova na izdadeni dr`avni zapisi bea realizirani prilivi vo iznos od 664,1 milion denari. Pritoa, na aukcijata odr`ana na 06.07.2004 godina, ponudata na trezorski zapisi ja nadmina pobaruva`kata, nasproti aukcijata odr`ana na 20.07.2004 godina, koga be`e zabele`ana povi{oka pobaruva`ka vo odnos na ponudeniot iznos na dr`avni zapisi. Prose`nata ponderirana kamatna stapka na

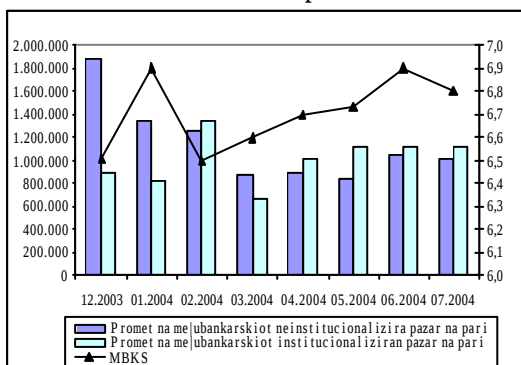
dvete aukcii iznesuвање 8,41% i 8,37%, soodvetno.

Na krajot na juli 2004 godina, vkupniot iznos na *blagajnički zapisi* na NBRM iznesuвање 3.660 milioni denari, {to pretstavuva kreirawe na likvidnost na mesečna osnova od 349 milioni denari. Pritoa, vo uslovi na fiksno utvrdeni kamatni stapki i tender so neograničen iznos na ponuda, povisokiot interes za vlo`uvawe vo *blagajnički zapisi* so pokratok rok na dostasuvawe (7 dena) uslovi pad na prosečnata ponderirana kamatna stapka na *blagajničkite zapisi* od 0,15 procentni poeni (vo juli 2004 godina, kamatnata stapka na *blagajničkite zapisi* iznesuвање 7,40%).

Obemot na realizirani transakcii na *institucionaliziraniot pazar na pari* vo juli 2004 godina iznesuva 1.135 milioni denari. Pritoa, povisokata pobaruvačka od ponudata na likvidni sredstva uslovi povisoka prosečna ponderirana kamatna stapka (koja vo juli iznesuвање 6,67%, nasproti 6,52% vo prethodniot mesec). Na neinstitucionaliziraniot pazar na pari, vo juli 2004 godina e ostvaren vkupen promet od 1.001,8 milioni denari, {to pretstavuva mesečno namaluvawe od 3,9%. Pritoa, na me|ubankarskiot pazar na pari (institucionaliziran pazar i neinstitucionaliziran pazar), dominantno učestvo imaat transakciite so ročnost do eden den (63% od vkupno realiziranite transakcii). Me|ubankarskata kamatna stapka (prosečna ponderirana kamatna stapka na institucionaliziraniot i neinstitucionaliziraniot pazar na pari) vo juli 2004 godina iznesuвање 6,8%, nasproti 6,9% vo juni 2004 godina.

Grafikon 7

Promet na institucionaliziraniot i neinstitucionaliziraniot pazar na pari i realizirana kamatna stapka

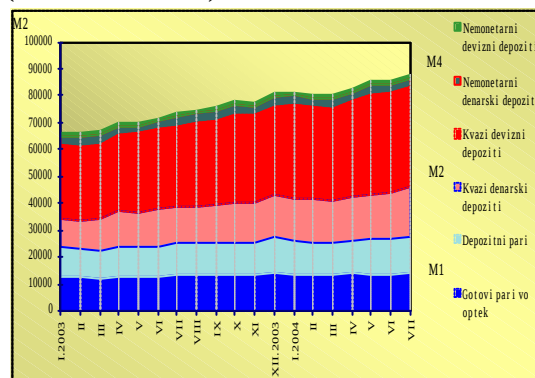
Gotovite pari vo optek vo juli zabele`aa značitelna mesečna promena. Taka, na krajot na juli 2004 godina tie iznesuvaa 14.289 milioni denari, {to e za 965 milioni denari, ili za 7,2% pove}e vo odnos na prethodniot mesec. Pritoa, vo prvite dve dekadi od mesecot dnevno nivo na gotovite pari vo optek be}e relativno stabilno. Nivoto na gotovite pari vo optek, značitelno se zgolemi vo tretata dekada od juli i pretstavuva kombiniran efekt od isplatata na tekovnite transferi (penzii i socijalna pomoć) i sezonskite preferencii za raspolagawe so gotovina poradi godi{nite odmori i praznikot Ilinden. Prosečното nivo na gotovite pari vo optek iznesuвање 13.739,1 milion denari, {to e za 566,8 milioni denari, ili za 4,3% pove}e vo odnos na prethodniot mesec.

Dvi`eweto na *primarnite pari* vo juli 2004 godina be}e determinirano od divergentnite dvi`ewa na dvete komponenti. Taka, relativno pointenzivniot porast na pobaruvačkata za gotovi pari od namaluvaweto na likvidnosta vo bankarskiot sistem determinira}e mesečen porast na primarnite pari od 943 milioni denari, ili za 5,8%. Taka, na krajot na juli primarnite pari iznesuvaa 17.273 milioni denari.

Povisokata pobaruvačka za gotovi pari i zgolemenoto kratkoročno {tedewe vo doma{na i stranska valuta se osnovni determinanti na mesečniot rast na *monetarnite agregati* vo juli 2004 godina.

Grafikon 8

Komponenti na monetarnite agregati (vo milioni denari)

Porastot na nivoto na gotovi pari vo optek, pri istovremeno zgolemuвање na depozitnite pari determinira}e porast na paričnata masa M1 na mesečna osnova od 4,4%. Pritoa, porastot na depozitnite

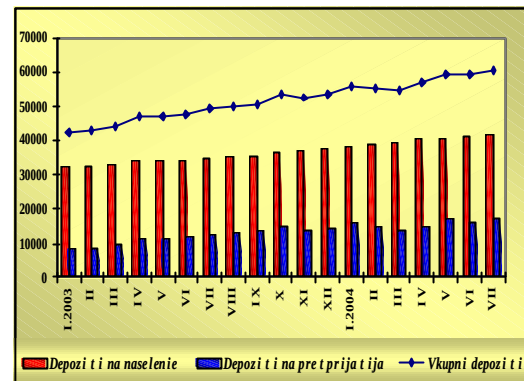
pari (za 1,4%) go reflektira povisoki iznos na sredstva na transakcionite smetki na pretprijatijata i na naselenieto. Pointenzivniot porast na primarnite pari od porastot na pari~nata masa M1 uslovi namaluvawe na monetarniot multiplikator na pari~nata masa M1 (1,58, nasproti 1,60 vo juni).

Pari~nata masa M2 vo juli 2004 godina zabele`a mese`en porast od 2,9%, determiniran od porastot na kratkoro~nite denarski i na deviznite depoziti. Vo uslovi na namaluvawe na vkupniot dolgoro~en depoziten potencijal, stapkata na porast na naj{i irokiot monetaren agregat M4 iznesuva {e 2,7%. Dvi`ewata na monetarnite agregati i primarnite pari, vo juli determiniraa zabavuvawe na procesot na monetarna multiplikacija (monetarnite multiplikatori na monetarnite agregati M2 i M4 vo juli 2004 godina iznesuvaa 4,82 i 5,08, nasproti 4,95 i 5,23, soodvetno vo juni 2004 godina).

Pozitivnata mese`na dinamika na *depozitniot potencijal na bankite*, prodol`i i vo juli 2004 godina. Imeno, vo juli vkupnite depoziti na ndr`avniot sektor<sup>5</sup> zabele`aa mese`en porast od 2%. Pritoa, porastot na depozitniot potencijal proizleguva od povisokoto nivo na kratkoro~no denarsko i devizno {tedewe, kako i od zgolemeniot obem na dolgoro~no denarsko {tedewe. Taka, mese`niot porast na kratkoro~nite denarski depoziti iznesuva {e 2,6%, dodeka kratkoro~nite devizni depoziti bea povisoki na mese`na osnova za 2,1%. I pokraj rastot na dolgoro~nite denarski depoziti (1%), pointenzivniot pad na dolgoro~nite devizni depoziti (3,6%) determinira {e pad od 0,6% kaj vkupnite dolgoro~ni depoziti (pred s{e zaradi namaluvaweto na iznosot na ograni~eni devizni depoziti na pretprijatijata, nameneti za doznaki vo stranstvo, kako i vrz osnova na pokritie po akreditivi i garancii). Na godi{no nivo, vkupniot depoziten potencijal na bankite e povisok za 23,4%.

⁵Vkupnite depoziti na ndr`avniot sektor opfa`aat kratkoro~ni i dolgoro~ni (denarski i devizni) depoziti na ekonomskite subjekti (bez depozitnite pari).

Grafikon 9
Dinamika na depozitite
(vo milioni denari)

Vkupni te depoziti na naselenieto to vo juli 2004 godina vo odnos na prethodniot mesec se povisoki za 0,6%. Pritoa, zgolemuwaweto e determinirano od zgolemeniot obem na devizni {tedni vlogovi po viduvawe, kako i na kratkoro~no oro~enite devizni depoziti na naselenieto. Od druga strana, namaluvawe e registrirano kaj denarskite {tedni vlogovi po viduvawe, kako i na oro~enite denarski depoziti na naselenieto do eden mesec, dodeka kaj ostanatite denarski depoziti be {e registriran porast. Vakvite dvi`ewa uka`uvaat na delumna preraspredelba na denarskite sredstva na naselenieto vo nasoka na oro~eni depoziti do tri i {est meseci, kako i nad edna godina. Na godi{na osnova, vkupnite depoziti na naselenieto se povisoki za 19,8%, glavno kako rezultat na porastot na deviznite {tedni vlogovi po viduvawe i kratkoro~no oro~enite devizni depoziti.

Vo juli 2004 godina, *vkupni te depoziti na pretprijatijata* na mese`na osnova bea povisoki za 5,6%, pred s{e zaradi porastot na oro~enite denarski depoziti do eden mesec, kako i zaradi povisokite salda na deviznite tekovni smetki. Na godi{na osnova, vkupnite depoziti na pretprijatijata se povisoki za 37,8%. Pritoa, faktorite koi pridonesoa za mese`niot porast bea i glavnite generatori na rastot na godi{na osnova.

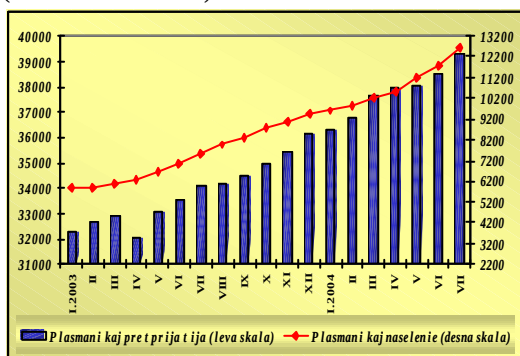
Vkupnite plasmani na bankite kaj privatniot sektor, vo juli 2004 godina ostvarija mese`en porast od 2%, pri istovremeno zgolemuwawe na plasmanite vo doma {na i stranska valuta (od 1,4% i 5,4%, soodvetno). Od ro~en aspekt, kratkoro~nite denarski plasmani se poniski za 1%. Pritoa, kratkoro~nite

denarski plasmani kaj naselenieto bele`at porast od 1,9%, glavno kako rezultat na pogolemiot iznos na odobreni potro{uva~ki krediti, kako i na odobrenite kratkoro~ni krediti za drugi nameni. Kratkoro~no denarsko kreditirawe na pretprijatijata e ponisko za nezna~itelni 0,5%. Od druga strana, dolgoro~nite denarski plasmani na mese~na osnova se zgolemeni za 4,2%, pri porast na plasmanite na naselenieto za 7,2%, (glavno zaradi porastot na dolgoro~nite denarski krediti na naselenieto odobreni za stanbeni izgradba), dodeka dolgoro~no denarsko kreditirawe na pretprijatijata e zgolemeno za 1,1%.

Od aspekt na deviznite plasmani, nivniot mese~en porast proizleguva od intenziviranoto kratkoro~no i dolgoro~no kreditirawe, kako na korporativniot sektor, taka i na sektorot naselenie.

Na godi{na osnova, vkupnite plasmani se povisoki za 23,2%, pri porast na denarskite i na deviznite plasmani od 22,7% i 26%, soodvetno. Od sektorski aspekt, vo juli 2004 godina, vo odnos na isti mesec od prethodnata godina, plasmanite kaj naselenieto i pretprijatijata se povisoki za 67,1% i 15,2%, soodvetno.

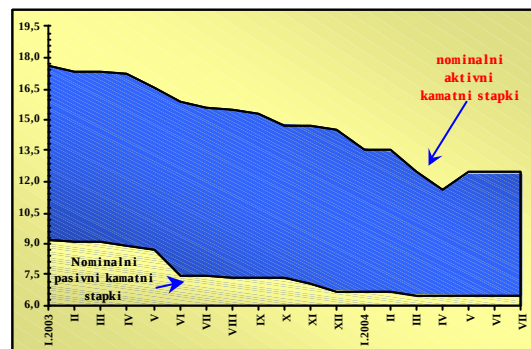
Grafikon 10
Plasmani na bankite po sektori
(vo milioni denari)

Vo juli 2004 godina, vo domenot na kamatnata politika na bankite ne bea registrirani promeni. Taka, prose~nata ponderirana kamatna stopka na trimese~nite denarski depoziti iznesuva{e 6,52%, dodeka prose~nata ponderirana aktivna kamatna stopka na kratkoro~ni denarski plasmani iznesuva{e 12,46%. So toa, kamatnata margina se zadr`a na nivoto od 5,9 procentni poeni.

Vo juli 2004 godina, kamatnata stopka na trimese~nite evro depoziti se dvi`e{e vo interval od 1% do 2,7%, dodeka kamatnata stopka na trimese~nite dolarski depoziti se dvi`e{e vo interval od 0,5% do 2,37%. Kontinuiraniot trend na namaluvawe na prose~nata ponderirana kamatna stopka na deviznite krediti do edna godina, zapo~nat vo april 2004 godina prodol`i i vo juli. Taka, deviznata aktivna kamatna stopka iznesuva{e 7,52% (ili za 0,2 procentni poena pomalku vo odnos na prethodniot mesec). Namaluvaweto na kamatnata stopka gi odrazuva poniskite tro{oci na izvorite na sredstva, kako i mo`nosta za devizno kreditirawe na site zainteresirani subjekti (poniskata kamatna stopka e vo nasoka na zgolemuwawe na atraktivnosta na deviznoto kreditirawe).

Grafikon 11
Ponderirani kamatni stapki i margini na bankite*

*Se odnesuvaat na denarski krediti i depoziti.

III. Nadvore{ no-trgovski i devizni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Vo juli 2004 godina be{e ostvarena nadvore{no-trgovska razmena⁶ vo iznos od

⁶Prethodni podatoci na Dr`avniot zavod za statistika na Republika Makedonija. Izvozot na stoki e prika`an na f.o.b. osnova, dodeka uvozot na stoki e prika`an na c.i.f. osnova.

403,3 milioni SAD dolari, {to pretstavuva mese~en porast od 8,1%. Pozitivnata mese~na dinamika na razmenata so stranstvo, glavno se dol`i na visokiot mese~en porast na izvozot na stoki od 26,4%. Pritoa, vo juli e realiziran istoriski najvisok mese~en

izvoz od 154,7 milioni SAD dolari, {to glavno e rezultat na restartiraweto na eden značen izvozen kapacitet od metalurgijata i na vlijanieto na sezonskite faktori kaj tekstilnata industrija. Pritoa, izvozot na `elezo, `elik i nivnite proizvodi iznesuva 39,9 milioni SAD dolari, a na oblekata i tekstilot 52,4 milioni SAD dolari, {to vo odnos na prethodniot mesec pretstavuva porast od 47,2% i 39,3%, soodvetno. So toa, u`estvoto na ovie poznačajni izvozni grupi proizvodi vo vkupniot izvoz zabele`a mesečen porast od 6,8 procentni poeni i vo juli 2004 godina iznesuva 59,7%.

Visokiot porast na izvozot na stoki, pri mesečen pad na uvozot na stoki od 0,8% rezultira {e so namaluvawe na trgovskiot deficit. Taka, trgovskiot deficit vo juli 2004 godina vo odnos na prethodniot mesec e ponizok za 34,3 milioni SAD dolari i iznesuva 93,8 milioni SAD dolari.

Na godi {na osnova (juli 2004 godina / juli 2003 godina), nadvore {no-trgovskata razmena e povioka za 26,3%, dodeka vo periodot januari-juli 2004 godina, vo odnos na istiot period od prethodnata godina e registriran porast od 17,6% ({to se dol`i na istovremeniot porast na izvozot i uvozot na stoki za 13,6% i 20,0% soodvetno). Pritoa, trgovskiot deficit iznesuva 690,7 milioni SAD dolari, {to pretstavuva kumulativen porast od 34,3%.

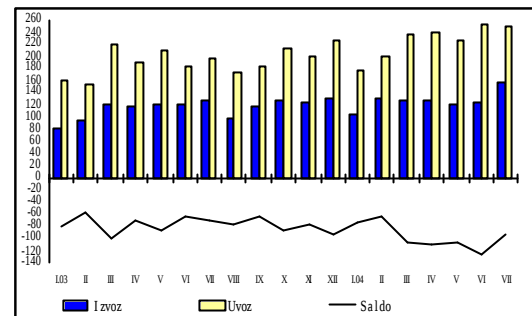
Vo periodot januari-juli 2004 godina i ponatamu vo strukturata na izvozot dominantno u`estvo imaat izvoznite dorabotki vo tekstilnata i `eličnata industrija (55,7%), dodeka kaj uvozot na stoki dominiraat stokite za dorabotki, mineralnite goriva⁷, opremata, električnite ma{ini, vozilata⁸ i `elezoto i `elikot (56,5%).

⁷ Vo prвите sedum meseci od 2004 godina izvr{en e uvoz na mineralni goriva vo iznos od 214,5 milioni SAD dolari, {to pretstavuva porast za 19,4% (vo odnos na istiot period od prethodnata godina). Porastot se dol`i na zgolemenite ceni na naftata i naftenite derivati (soglasno dvi`eweto na cenata na naftata na svetskite pazari), a delumno e iniciran od zgolemenata potro`uwačka na nafta, derivati, koks, električna energija i ostanati energenti.

⁸ Vo prвите sedum meseci od ovaa godina realiziran e uvoz na vozila vo iznos od 100,7 milioni SAD dolari (porast od 52,6% vo odnos na istiot period od prethodnata godina) {to se dol`i na namalenite carinski dawački i ukinatata akciza.

Grafikon 12

Nadvore {no-trgovska razmena na
Republika Makedonija
(vo milioni SAD dolari)

Analizata od aspekt na nadvore {no-trgovskite partneri na Republika Makedonija poka`uva odr`uvawe na dominantното u`estvo na Germanija, Grcija i Srbija i Crna Gora, koi vo vkupnata nadvore {no-trgovska razmena vo periodot januari-juli 2004 godina u`estvuvaat so 39,8%. Na stranata na uvozot, pokraj ovie zemji značajno e u`estvoto na Rusija (8,7%) zaradi visokiot uvoz na nafta od ovaa zemja. Voedno, na stranata na uvozot vo periodot januari-juli 2004 e registriran značitelan porast na u`estvoto na Romanija, zaradi zgolemeni uvoz na `elezo i `elik (4,4 pati vo odnos na istiot period od prethodnata godina).

Vo juli 2004 godina, na devizniot pazar be {e registriran vkupen promet vo iznos od 397,8 milioni SAD dolari, {to vo odnos na prethodniot mesec pretstavuva porast od 91,1 milion SAD dolari, ili za 29,7%. Od aspekt na transakciite pomeju bankite i pretprijatijata, i vo juli 2004 godina pobaruvawa za devizi na pretprijatijata ja nadmina ponudata (za 13,6%). Od druga strana, be {e registriran neto devizen priliv vo bankarskiot sistem vrz osnova na otkup od menuvačnici i preku menuvačkiot pazar na bankite. Vakvite dvi`ewa, nadopolneti so potrebite na bankite za denarska likvidnost, rezultiraa so neto - otkup na devizi na devizniot pazar od strana na NBRM. So toa, nominalniot kurs na denarot vo odnos na evroto be {e zadr`an na stabilno nivo.

Na devizniot pazar, na krajot na juli 2004 godina se razmenuvaa 61,33 denari za edno evro, {to pretstavuva nepromeneto nivo vo odnos na prethodniot mesec. Vo odnos na amerikanskiot dolar, denarot depresira {e na mesečna osnova za 1,2%, so {to na krajot na juli se razmenuvaa 51 denar za eden amerikanski dolar.

Prometot na menuvaškiot pazar vo juli iznesuва 149,9 milioni SAD dolari, što pretstavuва sezonski mesečen porast za 24,4 milioni SAD dolari (19,4%), vo uslovi na povisoka ponuda od pobaruvačata na devizi (za 58 milioni SAD dolari). Pritoa, na menuvaškiot pazar za edno evro, vo prosek se razmenuvaa 61,51 denar, dodeka vo odnos na amerikaškiot dolar denarot apesira 0,9%, pri što za eden dolar vo prosek se razmenuvaa 50,21 denar.

Vo juli 2004 godina, *deviznite sredstva na NBRM* iznesuваa 853,1 milion SAD dolari. Pritoa, nivoto na *bruto deviznite rezervi na NBRM* iznesuва 845,3 milioni SAD dolari, što vo odnos na prethodniot mesec pretstavuва pad od 14,7 milioni SAD dolari. Padot glavno beše determiniran od odlivot na devizni sredstva vrz osnova na otplata na stranski krediti i od negativnite kursni razliki. Istovremeno, vkupnite *devizni sredstva na bankite* ostvarija mesečen porast od 10,4 milioni SAD dolari dostignuvajќi 745,7 milioni SAD dolari, pred se zaradi povisokiот iznos na devizni depoziti na pretprijatijata.

*Nadvoreniот dolg na Republika Makedonija*⁹ po dolgoročni krediti na krajot na juli 2004 godina iznesuва 1.773,1 milion SAD dolari, odnosno za 3,2 miliona SAD dolari pomalku od krajot na

⁹ Prethodni podatoci na NBRM. Podatocite se odnesuваат na dolgot na Republika Makedonija kon stranstvo vrz osnova na koristenie dolgoročni krediti.

juni 2004 godina, pred što kako rezultat na negativnite kursni razliki.

Vo juli 2004 godina, koristenite sredstva po odobreni dolgoročni krediti iznesuваat 26,9 milioni SAD dolari. Od niv, 15,2 miliona SAD dolari poteknuvaat od oficijalnite multilateralni kreditori (Svetska banka, Meunarodna agencija za razvoj, Evropska investiciona banka i Evropska banka za obnova i razvoj). Od privatnite kreditori koristenie se sredstva vo iznos od 11,8 milioni SAD dolari, od koi 5,5 milioni SAD dolari od stranski banki i privatni finansiski institucii i 6,3 milioni SAD dolari od pretprijatija. Vo juli bea sklučeni novi krediti vo iznos od 57,6 milioni SAD dolari, od koi 49,8 milioni SAD dolari so Svetska banka (za Proektot za upravuvawe so javna administracija, Proektot za implementacija na socijalna zaštita i Proektot za upravuvawe so zdravstveniот sektor) i 7,8 milioni SAD dolari so privatni kreditori (najgolem del se sklučeni krediti so privatni pretprijatija).

Vo juli 2004 godina, plateni se obvrski vo iznos od 28,2 miliona SAD dolari, pri što 21,1 milion SAD dolari se otplati vrz osnova na glavnina i 7,1 milion SAD dolari vrz osnova na kamata. Vkupnite otplati vo juli 2004 godina vo odnos na prethodniот mesec se povisoki za 15,9 milioni SAD dolari (2,3 pati).

Prilog br.1**Ekonomski devetawa vo Republika Makedonija****Tabela 1**

Tro{oci na `ivot i ceni na malo

	VII.2004 VI.2004	VII.2004 VII.2003 vo %	I-VII.2004 I-VII.2003
Tro{oci na `ivotot	-1,2	-1,1	0,3
I shrana	-2,2	-4,0	-2,0
Tutun i pijalaci	0,5	0,5	1,5
Obleka i obuvki	-1,0	1,8	1,9
Domuvawe	0,0	0,4	3,4
Stan (stanarina, voda, uslugi)	0,0	-1,7	0,2
Ogrev i osvetlenie	-0,1	0,5	4,6
Higiena i zdravje	-0,8	-1,9	2,3
Kultura i razonoda	0,0	1,6	1,9
Soobra}ajni sredstva i uslugi	-0,5	4,7	2,3
<i>S t o k i</i>	<i>-1,5</i>	<i>-1,8</i>	<i>-0,3</i>
<i>Uslugi</i>	<i>0,7</i>	<i>2,9</i>	<i>3,5</i>
Ceni na malo	-1,0	0,4	0,9
Zemjodelski proizvodi	-12,6	-3,8	-0,3
Neprehranbeni industrijski proizvodi	-1,2	2,1	1,8
Industrijsko - prehranbeni proizvodi	-0,1	-4,5	-3,4
Pijalaci	2,0	-1,7	-1,9
<i>S t o k i</i>	<i>-1,8</i>	<i>-0,2</i>	<i>0,1</i>
<i>Uslugi</i>	<i>0,5</i>	<i>1,5</i>	<i>2,5</i>

Izvor: Dr `aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 2

Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi

	<u>VII.2004</u> <u>VI.2004</u>	<u>VII.2004</u> <u>VII.2003</u> vo %	<u>I-VII.2004</u> <u>I-VII.2003</u>
Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi	-0,2	2,1	-0,1
Energija	-1,2	4,3	-2,0
Intermedijarni proizvodi, osven energija	0,2	5,6	4,0
Kapitalni proizvodi	0,0	0,2	-0,7
Trajni proizvodi za { iroka potro { uva~ka	0,0	0,0	0,0
Netrajni proizvodi za { iroka potro { uva~ka	0,0	-3,2	-3,5
<i>Vadewe na rudi i kamen</i>	<i>0,0</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>
<i>Prerabot uva~ka indus trija</i>	<i>-0,3</i>	<i>2,5</i>	<i>-0,2</i>
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	0,0	-3,5	-4,1
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	0,0	0,0	-0,1
Proizvodstvo na tekstilni tkaenini	0,0	-1,5	-0,8
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe na krzno	0,0	0,0	0,0
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	-3,1	12,6	-5,4
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	0,0	0,0	0,0
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	0,0	-0,4	-0,3
Proizvodstvo na osnovni metali	0,0	1,3	1,8
Proizvodstvo na elektri~ni ma { ini i aparati	0,0	23,6	16,7
<i>Snabduvawe so elek tri~na energija, gas i voda</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>

Izvor: Dr `aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 3

Industrijsko proizvodstvo vo Republika Makedonija

	struktura vo %	<u>VII.2004</u> <u>VI.2004</u>	<u>VII.2004</u> <u>VII.2003</u>	<u>I-VII.2004</u> <u>I-VII.2003</u>
			vo %	
Vkupno	100,0	3,9	-8,8	-19,7
Energija		24,6	-39,3	-10,5
Intermedijarni proizvodi, osven energija		33,0	-12,5	-44,0
Kapitalni proizvodi		18,8	-33,4	-45,0
Trajni proizvodi za {iroka potro{uva~ka		19,9	-57,6	-49,2
Netrajni proizvodi za {iroka potro{uva~ka		-25,1	23,2	27,3
Vadewe na rudi i kamen	3,2	-1,2	-82,4	-60,5
Prerabotuva~ka industrija	89,9	3,8	-5,1	-19,5
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	24,9	-3,2	25,5	14,3
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	5,0	4,3	-17,3	-17,7
Proizvodstvo na tekstilni tkaenini	4,3	-32,4	-38,4	-22,8
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe na krzno	4,5	-69,0	-14,8	50,8
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	7,0	54,3	-56,0	-25,7
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	7,2	-25,2	-32,4	-27,2
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	4,6	6,1	-7,9	-18,2
Proizvodstvo na osnovni metali	16,4	2,3 pati	36,0	-57,4
Proizvodstvo na elektri~ni ma{ini i aparati	4,0	4,7	-14,6	-47,9
Snabduvawe so elektri~na energija, gas i voda	6,9	6,2	-1,7	-4,7

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 4

Prose~na neto plata

	VI.2004*	<u>VI.2004</u> <u>V.2004</u>	<u>VI.2004</u> <u>VI.2003</u>	<u>I-VI.2004</u> <u>I-VI.2003</u>
	vo denari		vo %	
Nominalna prose~na neto plata po rabotnik	12.324	-1,8	3,9	4,2
Tro{ocina `ivotot		-0,3	-0,2	0,5
Realna prose~na neto plata po rabotnik		-1,5	4,1	3,7
Nominalna prose~na neto plata po sektori:				
Zemjodelstvo	9.576	-0,3	12,2	10,7
Industrija	12.282	-1,3	3,9	4,0
Uslugi	13.788	-2,2	1,8	3,0

*Posleden raspolo`liv podatok

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 5

Centralen buxet na Republika Makedonija

	juli 2004			januari-juli 2004		
	iznos vo milioni denari	Mesečna promena vo %	Struktura vo %	iznos vo milioni denari	Kumulativna promena (2004/2003) vo %	Struktura vo %
Vkupni buxetski prihodi	4.728	7,2	100,0	32.719	3,0	100,0
<i>Dano~ni prihodi:</i>	4.355	9,3	92,1	29.891	3,5	91,4
- personalen danok na dohod	714	13,9	15,1	4.375	3,4	13,4
- danok od dobivka	195	11,4	4,1	1.659	-23,0	5,1
- danok na dodadena vrednost	2.004	8,5	42,4	14.586	15,8	44,6
- akcizi	926	13,2	19,6	5.733	-1,6	17,5
- carini	479	0,2	10,1	3.203	-14,7	9,8
- ostanati danoci	37	-9,8	0,8	335	7,2	1,0
<i>Nedano~ni prihodi:</i>	317	-17,7	6,7	2.439	-3,9	7,5
- profit od javni i finansiski institucii	82	-62,6	1,7	1.169	-1,5	3,6
- administrativni taksi i nadomestoci	116	-14,1	2,5	849	9,5	2,6
- ostanati administrativni taksi	22	-24,1	0,5	155	-41,9	0,5
- ostanati nedano~ni prihodi	97	48,5 pati	2,1	266	-13,6	0,8
<i>Kapitalni prihodi</i>	45	18,4	1,0	378	7,7	1,2
Vkupni buxetski rashodi	4.947	3,6	100,0	32.301	4,2	100,0
<i>Tekovni tro{oci</i>	4.437	2,9	89,7	29.827	2,7	92,3
- plati i naemnini	1.771	-3,4	35,8	12.255	4,6	37,9
- stoki i usluzi	529	0,4	10,7	4.040	7,5	12,5
- transferi	1.787	-0,3	36,1	12.143	4,5	37,6
- kamati	349	2,2 pati	7,1	1.359	-18,6	4,2
<i>Kapitalni tro{oci</i>	510	9,9	10,3	2.474	55,4	7,7
Buxet sko saldo	-219			419		
Finansirawe	219			-419		
<i>Prilivi</i>	1.224			4.339		
<i>Odlivi</i>	1.005			4.758		

Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija.

Tabela 6

Vkupni prihodi i rashodi na fondovite

	juli 2004 godina				januari-juli 2004 godina			
	Vkupni prihodi		Vkupni rashodi		Vkupni prihodi		Vkupni rashodi	
	iznos	mesečna promena vo %	iznos	mesečna promena vo %	iznos	kumulativna promena %	iznos	kumulativna promena %
Socijalni fondovi	4.473	4,9	4.299	0,0	29.316	6,3	29.434	7,8
- za penzisko i invalidsko osiguruvawe	2.528	6,7	2.403	-2,0	16.524	3,7	16.695	5,4
- za zdravstveno osiguruvawe	1.311	7,5	1.288	8,1	8.407	2,9	8.416	5,5
- za vrabotuvawe	634	-6,2	608	-7,0	4.385	25,7	4.323	24,1
Fond za patiti	285	0,0	410	16,1	1.973	27,9	2.123	36,8

Monetarni dvi`ewa vo Republika Makedonija**Tabela 7**
Primarni pari

	31.07.2004	mese~na promena		godi { na promena	
	godina				
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Primarni pari	17.273	943	5,8	1.177	7,3
Gotovi pari vo optek	14.289	965	7,2	1.109	8,4
Likvidni sredstva na bankite	2.984,0	-22	-0,7	68	2,3

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 8
Kreirawe i povlekuvawe na primarni pari

	31.07.2004 godina
	mese~na promena
	vo mil. denari
Likvidnost na bankite	-22
Kreirawe na likvidnos t	1.299
1. Blagajni~ki zapisi na NBRM	349
2. Neto doma { na aktiva	950
Povlekuvawe na likvidnos t	-1.321
1. Neto devizna aktiva	-314
2. Gotovi pari vo optek	-965
3. Ostanato	-42

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 9
Monetaren agregat M1

	31.07.2004	mese~na promena		godi { na promena	
	godina				
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Pari~na masa M1	27.290	1.140	4,4	2.630	10,7
Gotovi pari vo optek	14.289	965	7,2	1.109	8,4
Depozitni pari	13.001	175	1,4	1.521	13,2
- Depozitni pari na naselenie	2.867	26	0,9	325	12,8
- Depozitni pari na pretprijatija	8.380	170	2,1	1.304	18,4

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 10

Poiroki monetarni agregati

	31.07.2004	mese~na promena		godina { na promena	
	godina				
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Monetaren agregat M1	27.290	1.140	4,4	2.630	10,7
Kratkoro~ni denarski depoziti	18.416	462	2,6	4.432	31,7
Mone t aren agregat M2 - denarski del	45.706	1.602	3,6	7.062	18,3
Kratkoro~ni devizni depoziti	37.573	771	2,1	7.255	23,9
Mone t aren agregat M2	83.279	2.373	2,9	14.317	20,8
Nemonetarni depoziti	4.505	-25	-0,6	-220	-4,7
- denarski	3.038	29	1,0	-281	-8,5
- devizni	1.467	-54	-3,6	61	4,3
Mone t aren agregat M4	87.784	2.348	2,7	14.097	19,1

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 11

Vкупni depoziti na ndr`avniot sektor

	31.07.2004	mese~na promena		godina { na promena		struktura
	godina					
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %	vo %
Vкупni depoziti	60.494	1.208	2,0	11.467	23,4	
1. Spored ro~nost						
-kratkoro~ni	55.989	1.233	2,3	11.687	26,4	92,6
-dolgoro~ni	4.505	-25	-0,6	-220	-4,7	7,4
2. Spored valuta						
- denarski	21.454	491	2,3	4.151	24,0	35,5
- devizni	39.040	717	1,9	7.316	23,1	64,5

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 12

Depoziti na naselenie i pretprijatija

	31.07.2004	mesečna promena		godina { na promena	
	godina				
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni depoziti na naselenieto	41.661	266	0,6	6.881	19,8
1. Spored ročnost					
- kratkoročni	39.065	251	0,6	7.049	22,0
- dolgoročni	2.596	15	0,6	-168	-6,1
2. Spored valuta					
- denarski	11.545	-147	-1,3	2.851	32,8
- devizni	30.116	413	1,4	4.030	15,4
Vkupni depoziti na pretprijatija	17.263	909	5,6	4.734	37,8
1. Spored ročnost					
- kratkoročni	16.354	973	6,3	4.712	40,5
- dolgoročni	909	-64	-6,6	22	2,5
2. Spored valuta					
- denarski	8.478	599	7,6	1.391	19,6
- devizni	8.785	310	3,7	3.343	61,4

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 13

Plasmani na bankite

	31.07.2004	mesečna promena		godina { na promena	
	godina				
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni plasmani	57.225	1.130	2,0	10.782	23,2
<i>Denarski plasmani</i>	48.731	694	1,4	9.031	22,7
<i>Devizni plasmani</i>	8.494	436	5,4	1.751	26,0

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 14

Ročna i sektorska struktura na denarske i devizne plasmani

	31.07.2004 godina	mesečna promena	godina { na promena
	(vo %)	(vo procentni poeni)	
Denarski plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	58,9	-1,0	-6,9
- dolgoročni	41,1	1,0	6,9
sektorska struktura			0,0
- pretprijatija	71,3	-1,1	-7,1
- naselenie	28,6	1,2	7,1
- ostanato	0,1	0,0	0,0
Devizni plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	39,8	-0,3	-6,1
- dolgoročni	60,2	0,3	6,1
sektorska struktura			
- pretprijatija	95,8	-0,3	-1,1
- naselenie	1,9	0,5	1,6
- ostanato	2,2	-0,4	-0,7

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 15

Kamatni stapki

	juli 2004 godina	mesečna promena	godina { na promena
	vo %	vo procentni poeni	
Prosečna ponderirana kamatna stapka na aukcije na blagajnički zapisi (28 dena)	8	0,0	1,0
Prosečna ponderirana kamatna stapka na pazarot na pari	6,67	0,2	-2,5
Ponderirani aktivni kamatni stapki na bankite	12,46	0,0	-3,4
Ponderirani pasivni kamatni stapki na bankite	6,52	0,0	-1,0

Finansiski pazar i vo Republika Makedonija**Tabela 16**

Izveštaj za berzanskoto trguvawe vo juli 2004 godina

Opis na hartii od vrednost	Broj na transakcii	Vrednost (vo denari)	Broj na trguvani hartii od vrednost	Broj na denovi na trguvawe
Oficijalen pazar				
<i>Oficijalen pazar - obi~ni akcii</i>				
@ito Prilep Prilep	20	15.863.831	17.636	10
Alkaloid Skopje	103	11.331.225	5.583	17
Makpetrol Skopje	28	3.689.520	309	12
Skopski Pazar Skopje	3	3.503.690	1.301	2
Ostanato	202	18.482.424	34.928	98
<i>Oficijalen pazar - prioritetni akcii</i>				
Komercijalna banka Skopje	13	402.786	570	5
Ohridska banka Ohrid	1	359.640	185	1
Ostanato	9	109.458	167	9
<i>Oficijalen pazar - obvrznici</i>				
R.Makedonija - devizni vlogovi	286	25.534.206	582.545	17
R.Makedonija - denacionalizacija 01	3	946.138	24.500	2
R.Makedonija - denacionalizacija 02	24	5.855.308	152.345	11
R.Makedonija - denacionalizacija 03	531	124.036.000	3.178.068	17
Vkupno Oficijalen pazar	1.223	210.114.226	3.998.137	
Neoficijalen pazar				
<i>Pazar na javno poseduvani društva - obi~ni akcii</i>				
R@ Valavnica za lenti Skopje	41	47.653.031	781.445	6
R@ Ladna Valavnica Skopje	37	28.291.722	464.074	6
Fer{ped Skopje	7	5.408.000	285	3
Ostanato	11	2.339.407	1.718	9
<i>Pazar na javno poseduvani društva - prioritetni akcii</i>				
Tutunska banka Skopje	1	59.500	34	1
Stopanska banka Skopje	3	13.345	140	2
<i>Sloboden pazar-obi~ni akcii</i>				
Izvozno i kreditna banka Skopje	3	27.481.250	2.375	2
IGM Vratnica s. Vratnica	4	1.508.400	1.676	1
Ostanato	33	5.584.283	52.765	16
Vkupno Neoficijalen pazar	140	118.338.938	1.304.512	
Drugi hartii od vrednost				
<i>Dr`avni hartii od vrednost</i>				
Konvertibilen sertifikat-za {tedilnici	2	12.000	400.000	2
Vkupno Drugi hartii od vrednost	2	12.000	400.000	2
Dr`aven pazar				
<i>Dr`ava-go to vinsko pla}awe-obi~ni akcii</i>	4	4.181.680		
<i>Dr`ava-bezgo to vinsko pla}awe-obi~ni akcii</i>	3	2.512.794		
<i>Dr`ava-udeli-go to vinsko pla}awe</i>	3	388.369		
<i>Dr`ava-udeli-bezgo to vinsko pla}awe</i>	3	137.240		
Vkupno Dr`aven pazar	13	7.220.083		
Blok transakcii				
<i>Oficijalen pazar-obi~ni akcii</i>				
Blagoj \orev Veles		6.500.700	7.223	
Jaka tabak Radovi {		5.001.114	2.663	
<i>Neoficijalen pazar</i>				
<i>Sloboden pazar-obi~ni akcii</i>				
Kameni most komunikacii Skopje		1.364.607.026	2.077.312	
Izvozno i kreditna banka Skopje		12.885.600	1.300	
Vkupno blok t ransakcii	4	1.388.994.440	2.088.498	
Vkupno site pazar i	1.382	1.724.679.687		

Nadvore { no-trgovski i devizni dvi`ewa vo Republika Makedonija**Tabela 17**Nadvore { no-trgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni SAD dolari)

	VII.2004	I-VII.2004	VII. 2004 VI. 2004		VII.2004 VII. 2003		I-VII.2004 I-VII. 2003	
	iznos		iznos	%	iznos	%	iznos	%
Vkupna razmena	403,3	2.448,5	30,3	8,1	84,1	26,3	367,1	17,6
I zvoz	154,7	878,9	32,3	26,4	30,4	24,4	105,0	13,6
Uvoz	248,5	1.569,6	-2,0	-0,8	53,7	27,6	262,1	20,0
Saldo	-93,8	-690,7	34,3	-26,8	-23,4	33,2	-157,1	29,4

Tabela 18

Deset najgolemi trgovski partneri na Republika Makedonija

	Obem na stokovna razmena vo milioni SAD dolari		I zvoz vo milioni SAD dolari		Uvoz vo milioni SAD dolari		Pokrienost na uvozot so izvoz	
	U~estvo		U~estvo		U~estvo			
	I-VII 2004							
REPUBLIKA MAKEDONIJA od toa:	2448,5	100,0	878,9	100,0	1569,6	100,0	56,0	
Germanija	380,2	15,5	175,8	20,0	204,4	13,0	86,0	
Srbija i Crna Gora	302,2	12,3	170,8	19,4	131,4	8,4	129,9	
Grcija	292,0	11,9	127,7	14,5	164,3	10,5	77,7	
Italija	162,0	6,6	66,8	7,6	95,3	6,1	70,1	
Rusija	147,1	6,0	10,4	1,2	136,8	8,7	7,6	
Bugarija	143,0	5,8	25,3	2,9	117,7	7,5	21,5	
Slovenija	100,6	4,1	14,0	1,6	86,6	5,5	16,1	
Turcija	81,8	3,3	29,9	3,4	51,9	3,3	57,6	
Hrvatska	79,5	3,2	44,8	5,1	34,7	2,2	128,8	
Francija	78,3	3,2	40,5	4,6	37,8	2,4	107,1	
Vkupno (10 najgolemi partneri)	1766,8	72,2	705,8	80,3	1061,0	67,6	66,5	

Tabela 19Nadvore { no-trgovska razmena na Republika Makedonija spored ekonomski
grupaciji na zemji

	I zvoz			Uvoz			Struktura	
	(mil. SAD dolari)		indeks	(mil. SAD dolari)		indeks	izvoz	uvoz
	I-VII.2003	I-VII.2004	I-VII.2004 I-VII.2003	I-VII.2003	I-VII.2004	I-VII.2004 I-VII.2003	(%)	(%)
VKUPNO	773,9	878,9	113,6	1307,5	1569,6	120,0	100,0	100,0
Razvieni zemji	518,9	588,1	113,3	833,1	945,6	113,5	66,9	60,2
EU	444,1	514,3	115,8	706,8	805,2	113,9	58,5	51,3
EFTA	15,3	3,6	23,5	15,9	29,4	185,1	0,4	1,9
Drugi razvieni zemji	59,5	70,2	117,9	110,5	111,1	100,5	8,0	7,1
Zemji na Centralna i Isto~na Evropa	32,6	49,3	151,4	233,8	332,2	142,1	5,6	21,2
Nerazvieni zemji	0,5	1,6	335,3	1,8	0,7	39,8	0,2	0,0
Zemji vo razvoj	20,4	9,0	44,2	75,4	117,3	155,6	1,0	7,5
Republiki od porane { na SFRJ	201,3	230,7	114,6	163,4	173,7	106,3	26,3	11,1
Ostanati zemji	0,2	0,1	66,5	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0

Tabela 20 Nadvore { en dolg na Republika Makedonija
(vo milioni SAD dolari)

	Sostojba na dolg		Koristeni krediti		Plateni obvrski	
	30.06.2004	31.07.2004	30.06.2004	31.07.2004	30.06.2004	31.07.2004
Oficijalni kreditori	1189,73	1183,12	5,31	15,17	7,63	18,32
od toa:						
Multilateral	941,34	947,22	4,58	15,17	4,80	4,45
IMF	55,36	55,16	0,00	0,00	1,42	0,00
IBRD	192,66	195,25	1,29	5,21	2,59	2,13
IFC	15,26	15,22	0,00	0,00	0,00	0,00
IDA	363,47	362,08	0,09	0,46	0,30	0,70
EIB	119,78	126,74	0,00	8,50	0,01	0,00
EUROFIMA	7,47	7,38	0,00	0,00	0,00	0,00
Banka za razvoj pri Sovet na Evropa	16,93	16,75	0,00	0,00	0,08	0,00
EBRD	50,78	50,45	2,89	0,99	0,00	1,14
EU	109,52	108,35	0,00	0,00	0,38	0,28
IFAD	8,80	8,76	0,30	0,00	0,00	0,00
Evropska agencija za rekonstrukcija	1,30	1,08	0,00	0,00	0,02	0,21
Bilateral	248,39	235,91	0,73	0,00	2,84	13,87
Pariski Klub (reprogram 1995)	155,95	144,05	0,00	0,00	0,02	13,54
Nereprogramiran dolg	8,65	8,56	0,00	0,00	0,60	0,00
Pariski Klub (reprogram 2000)	13,30	13,19	0,00	0,00	0,02	0,00
Novoskluzeni krediti	70,49	70,11	0,73	0,00	2,19	0,34
Privatni kreditori	586,60	589,97	4,87	11,77	4,70	9,91
od toa:						
Londonski klub	238,07	232,84	0,00	0,00	0,00	7,67
Ostanati privatni kreditori	348,52	357,13	4,87	11,77	4,70	2,24
Banki i finansiski institucii	217,87	221,68	4,56	5,48	3,98	1,32
Pretprijetija	130,65	135,46	0,31	6,29	0,72	0,92
VKUPNO	1776,32	1773,10	10,17	26,94	12,33	28,23

Bilans na Narodna banka na Republika Makedonija**Tabela 21**Bilans na sostojba na NBRM na 31.07.2004 godina
(vo milioni denari)

Aktiva	Iznos	Pasiva	Iznos
Devizni sredstva	43.426	Primarni pari	17.273
Pobaruwawa od javniot sektor	3.492	Instrumenti na NBRM	3.660
Pobaruwawa od banki i drugi finansiski organizacii	73	Ograni~eni depoziti	277
Ostanata aktiva	3.540	Devizni obvrski	2.912
		Depoziti na javen sektor	12.151
		Kapitalni smetki	8.123
		Ostanata pasiva	6.135
Vkupno	50.531	Vkupno	50.531

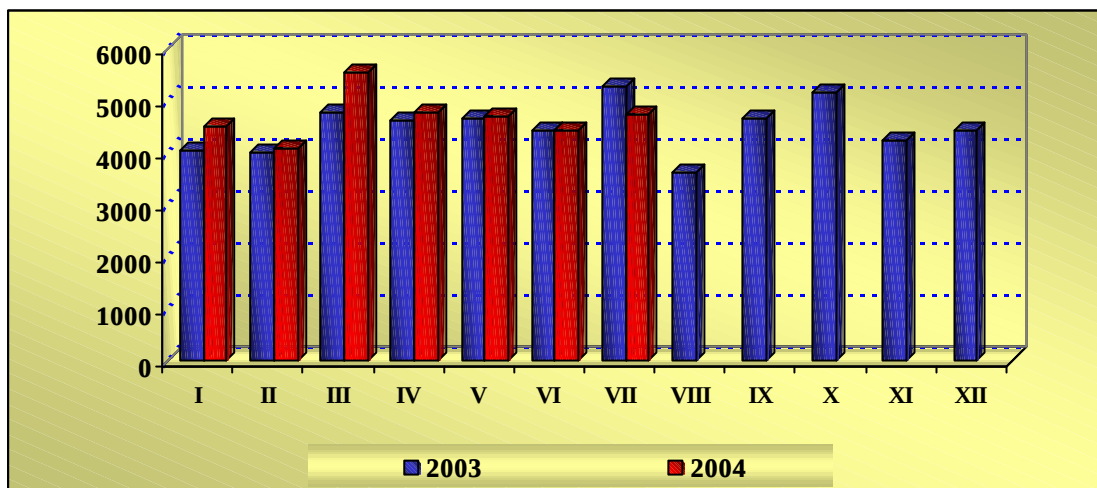
I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Prilog br.2

Ekonomski dvi`ewa vo Republ ika Makedonija

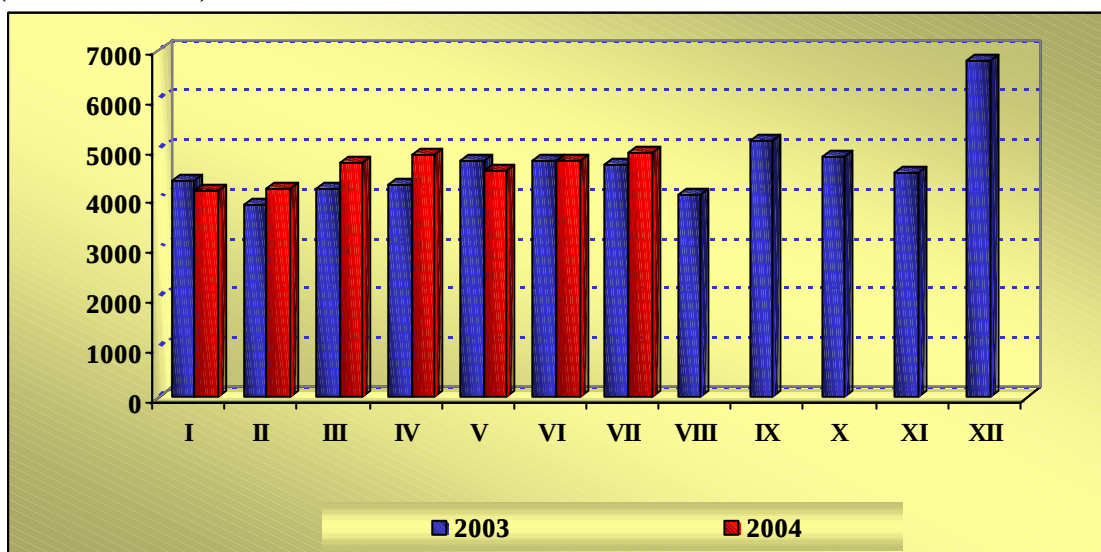
Graf ikon 1

Vkupni prihodi na centralniot buxet
(vo milioni denari)

Graf ikon 2

Vkupni rashodi na centralniot buxet
(vo milioni denari)

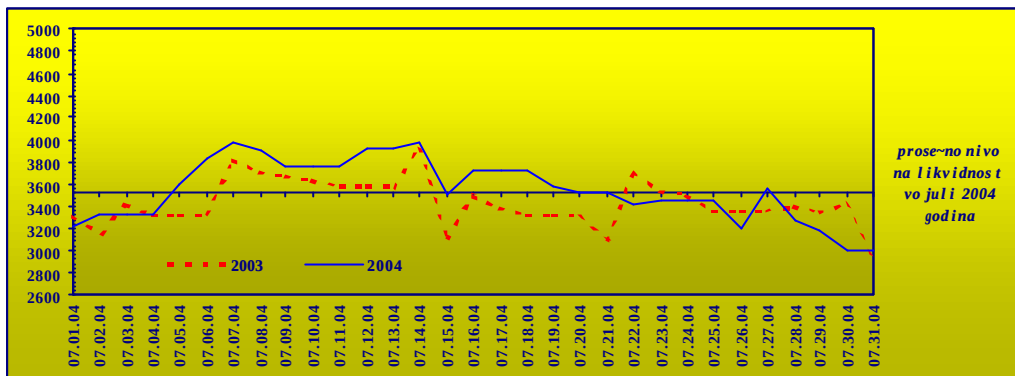

Monetarni dvi`ewa vo Republ ika Makedonija

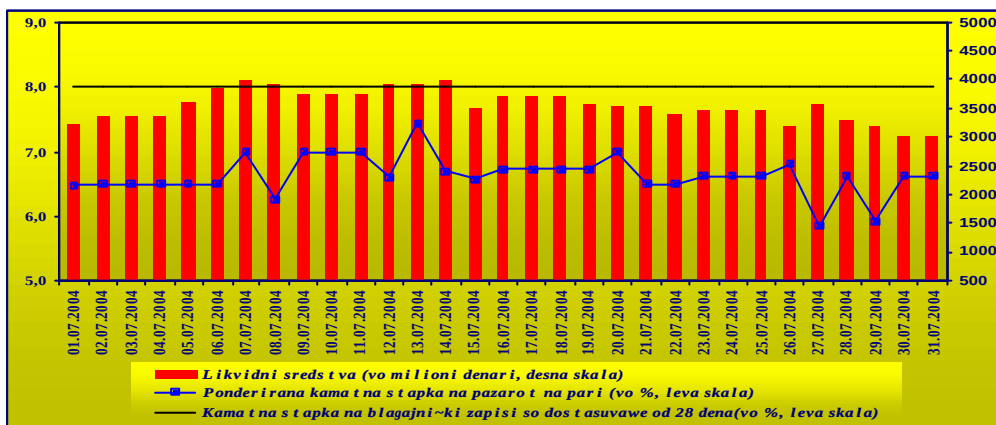
Graf ikon 3

Dnevna dinamika na likvidnosta na bankite
(vo milioni denari)

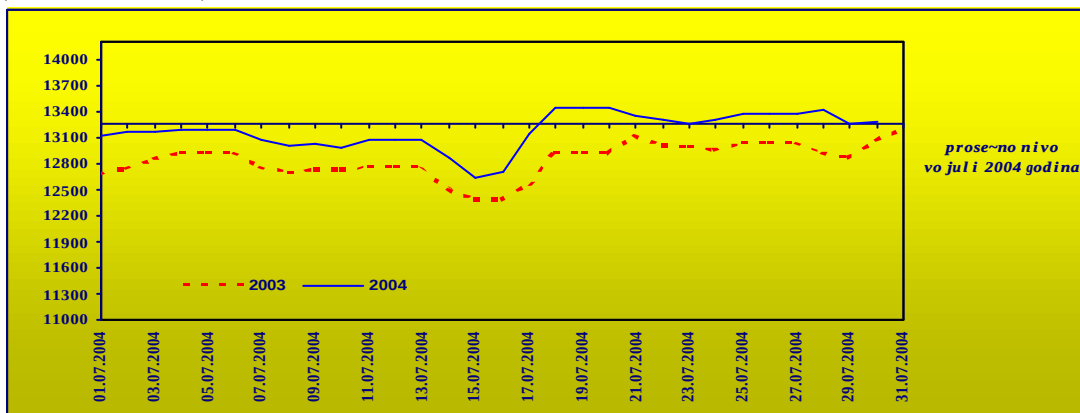
Graf ikon 4

Dvi`ewe na kamatnite stapki na pazarot na pari, aukci i te na blagajni~ki zapisi i likvidnite
sredstva na bankite

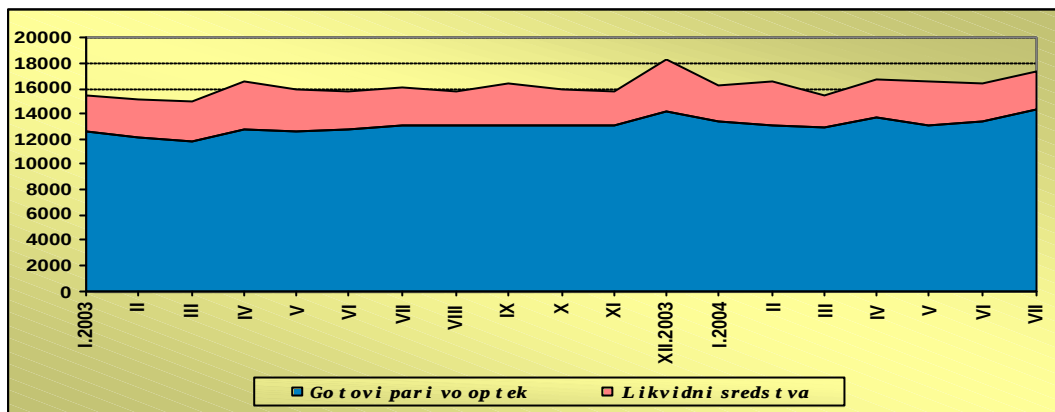
Graf ikon 5

Dnevna dinamika na gotovite pari vo optek
(vo milioni denari)

Grafikon 6

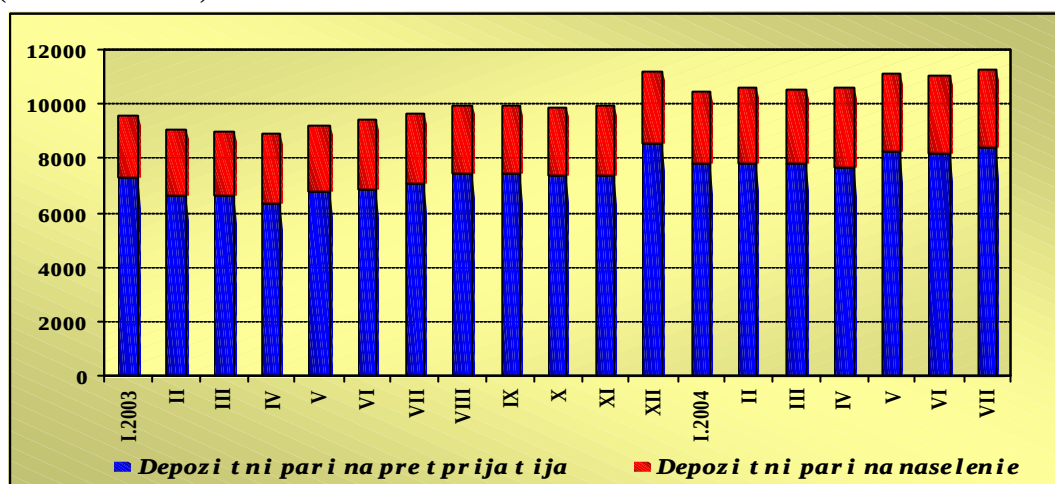
Primarni pari
(vo milioni denari, kraj na period)

* Likvidni te sredstva na banki te ja op fa}aat smetkata na banki te kaj NBRM i gotovinata vo blagajna na banki te.

Grafikon 7

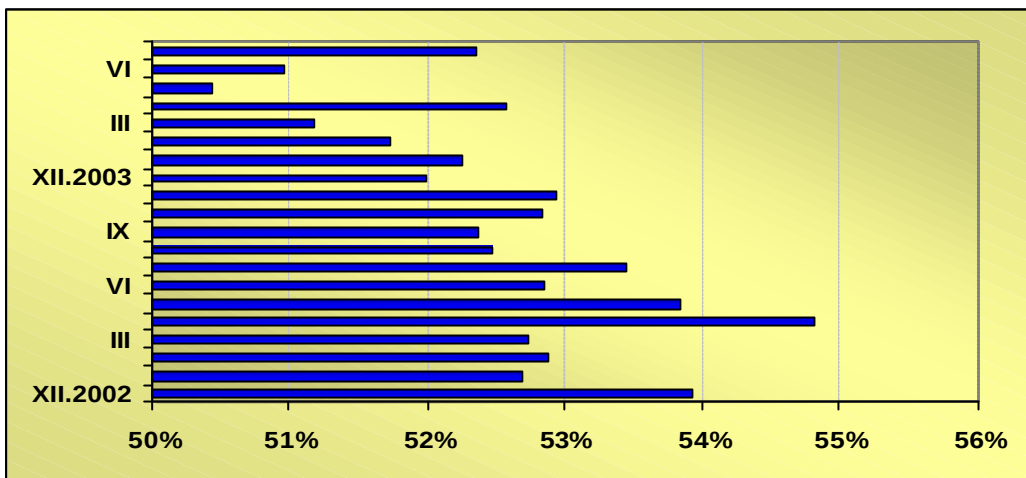
Depozitni pari na pretprijatijata i naselenieto
(vo milioni denari)

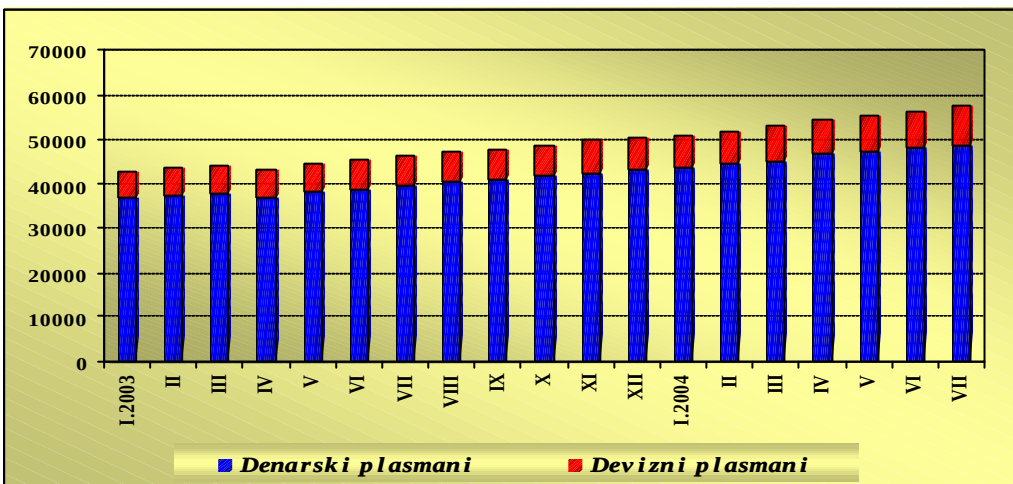
Grafikon 8

Učestvo na gotovite pari vo optek vo pari~nata masa M1
(vo %)

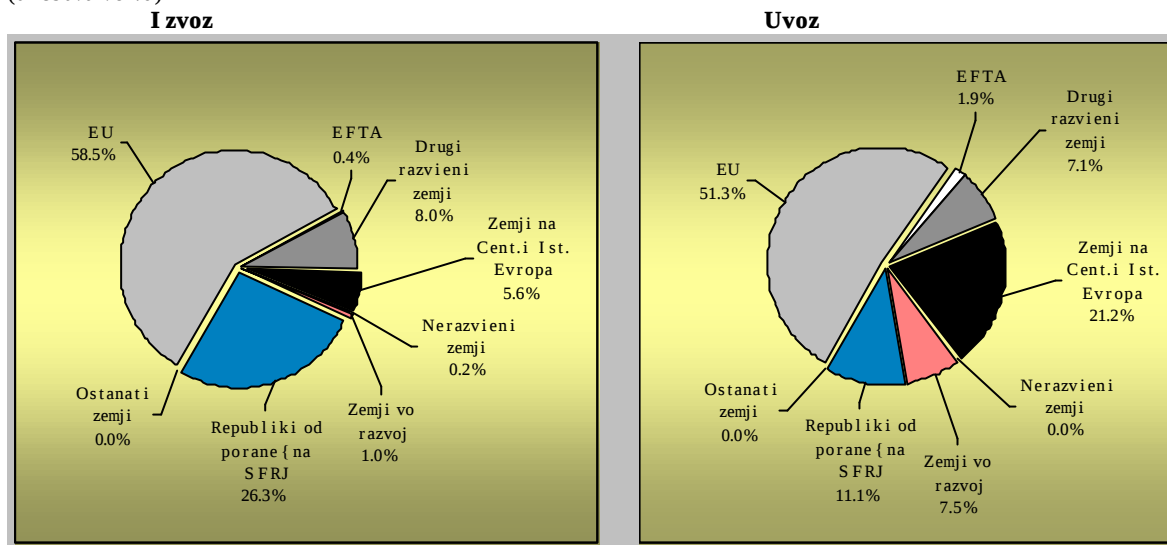
Grafikon 9

Plasmani na bankite
(vo milioni denari)

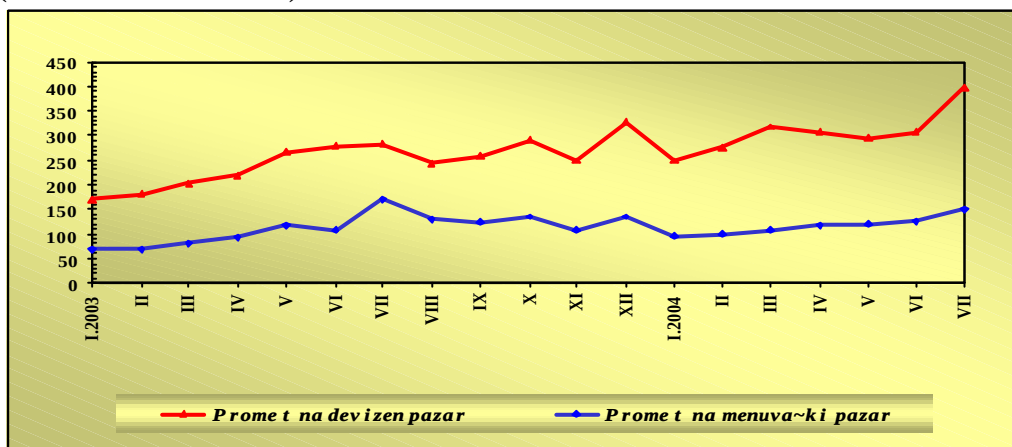

Nadvore { no-trgovski i devizni dvi`ewa vo Republika Makedonija**Grafikon 10**

Nadvore { no- trgovska razmena na Republika Makedonija spored ekonomski grupacii na zemji (I-VII.2004 godina)
(u`estva vo %)

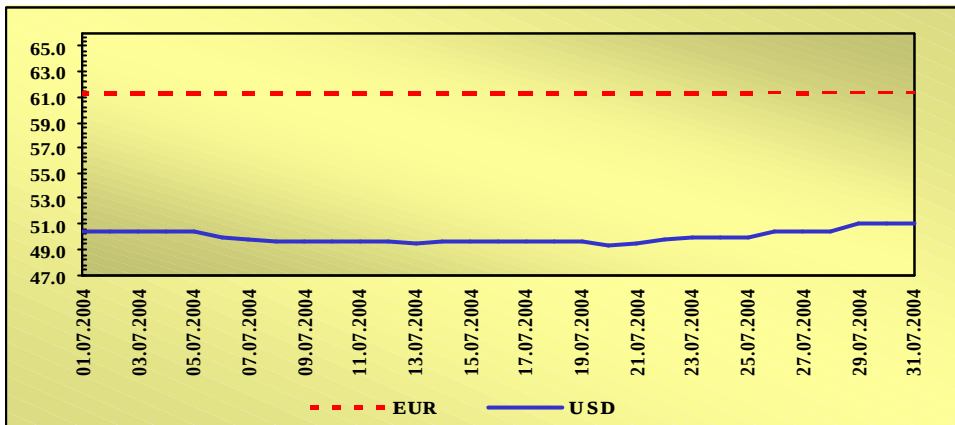
Grafikon 11

Dvi`ewe na vkupniot promet na devizniot i menuva`kiot pazar
(vo milioni SAD dolari)

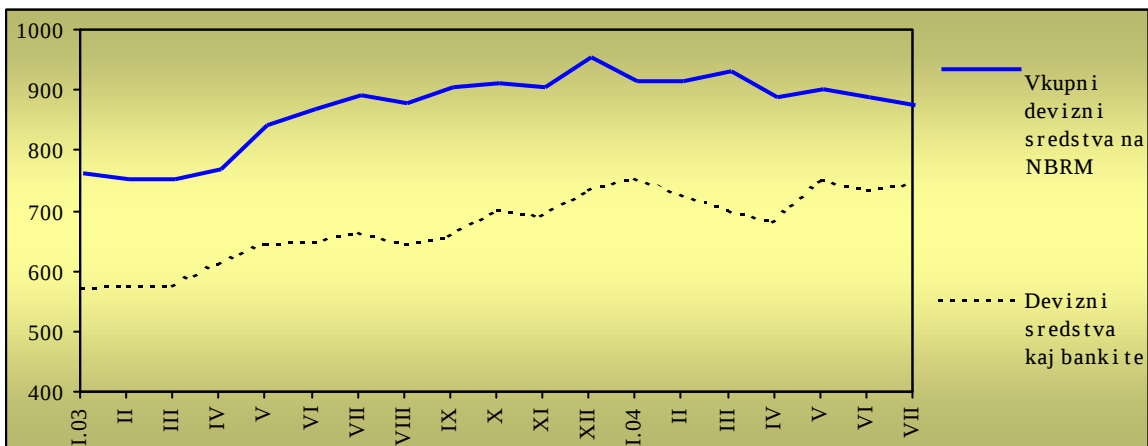

Grafikon 12

Dneven sreden devizen kurs na denarot vo odnos na evroto i amerikanskiot dolar na devizniot pazar
(denari za edinica stranska valuta)

Grafikon 13

Devizni sredstva na NBRM i devizni sredstva kaj bankite
(vo milioni SAD dolari)

Grafikon 14

Koristeni krediti i otplateni obvrski
(vo milioni SAD dolari)

